

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KIZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 órára 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 órára 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 r. Nyitótár sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az agrár párt.

— Fővárosi levél. —

Budapest, szeptember 24.

Forr a méreg a feudál klerikális urak begyében, és hogy mennyire megunták már a kormányzaton kívül való ácsorgást, vagyis ellenzéki játékot, abból kitűnik, hogy kezdik elveszteni a hideg vért és már a fehér asztalnál is nagy foku idegességnek adják tanubizonyságát. — A volt borsodi alispán az ellenzéki agráriusok egyik kalapácsa, az ismerkedési ebéden befeküdt a miniszter pohárköszöntőjébe, melylyel pedig az udvariasságból az ő vezérüket éltette, s megtámadta hevesen a merkantilistákat, egy gyűrűhöz hasonlítván őket, mely egyre összébb szorul, s a gazdaszálynak minden csepp zsirját ki fogja szívni. „Ezt nem fogjuk tűrni — mond a haragos férfi — s ha mi vagyunk a nemzet fentartó eleme (miként a miniszter mondta) akkor nem csak kérni van jogunk, hanem követelni is fogunk.

Minek is megy Darányi miniszter közéjük, ha tudja mit főznek, s ahhoz képest mit fognak esetleg kitalálni. Már a multkor kitűnt, hogy a gazdák legutóbbi országos gyülekezete a feudal-kerikális párt egyik „ügyosztályának“ ügyesen tervezett és végrehajtott machinációja volt, arra szánva, hogy általa az egész magyar gazdaközönség nevében a kormány politikája dezavualtassék s ezzel a miniszteriumnak bizalmatlanság szavaztassék. Ez ugyan a liberális párt ébersége és kemény visszahatása folytán, akkor nem igen sikerült, de annál inkább elérkezettnek látják a jó

urak az időt most, midőn egy lépéssel tovább merészkednek, és életévé eddigi alakoskodásukat; nyíltan ki akarják a porondra lépni mint egy új ellenzéki párt: az „agrár párt.“

Még ugyan csak egy sokat tüllentő ellenzéki esti lap hozta a híret, hogy a magyar gazdaszövetség választmánya gróf Károlyi Sándor elnöklele alatt elhatározta az agrár párt szervezését és fejlesztését érdekében országos agitácziót fejteni ki, s mindenütt, a hol a helyi viszonyok arra alkalmasoknak mutatkoznak, népgyűléseket tartani, és az is meglehet, hogy az illetők a dolgot még fontolóra veszik, s alszanak egyet rá, kivált ha az elmaradhatatlan visszahatás nagyon is kézzel foghatóvá teszi előttük a kudarczót, de hogy célba vettek ezt a kirohanást és elkészültek rá, az bizonyos.

A taktika ugyanez, melyet Bujanovicsék a „Hazánk“ alapításánál bemutattak a bámuló világnak, midőn a liberális gondolkozásu kormányparti gazdák pénzén egy tulzó klerikális lapot alapítottak, mely a mezőgazdasági érdekek ápolásának ürügye alatt főfeladatául ismerte lehetőleg kiállhatatlanná tenni magát a kormány és pártjára nézve, ellenben a nemzeti és néppárt szekerét tőle kitelhetőleg tolni. Az akkor szervezett sajtó apparátus most a Szapáry párt bomlásával némileg árvaságra jutott, de hogy gazdátlaná nem lesz, az megnyugtatólag kitűnik már abból is, hogy az új párt nem kevesebb, mint három új organumot szándékozik alapítani.

Csábító perspektíváját nyitja ez a di-

verzió a politikai sikereknek, ha épen — sikerül. A tőzsgyökeres magyar népet, mely sem az Ugron hadabandáira, sem a néppárt kecsegtetéseire, sem a nemzeti aspirációkat hirdető szyrén hangokra nem hederít, a mezőgazdasági érdekek lobogója alatt gyűjteni a klerikális konzervatív táborba... biz ennek fele sem volna tréfa. Csakhogy egy kissé nehezen fog menni a dolog. Annak a lobogó nyelvének ugyanis két vége van, és nagyon könnyen megéshetik, hogy a boldogabb végét a latifundiumok és hitbizományok ellen fogják fordítani s a vezérlo grófok achát gombos mentéjét vele kiporolni; mert nyilvánvaló, hogy nem a hitbizományokban ülő és vigan akviráló Zichy-ek és a többi feudál-kerikális nagybirtokosoknak nincs meg a földjük után a jövedelmük, hanem azoknak a földműveseknek, kiknek egyáltalában — földjük nincsen, mert az olcsó buzaárnál a földműves osztály proletáriatusát sokkal jobban nyomja az, hogy nincs hol azt az olcsó buzát is megtermelje. A nagy földbirtok tulajdonosainak tulnyomó többsége, mely a feudál-kerikális klikk politikai üzemeitől távol áll, igen jól tudja, hogy az agrárius urak agitációja nagyon könnyen oly kérdéseket tenne Magyarországon aktuálissakká, melyek már a levegőben vannak, és a melyek az agrár-szocializmust hoznák előtérbe. Erre pedig az országnak nincs szüksége, de még kevésbbé a nagybirtokos osztálynak, és épen azért a legvalószínűbb és érdekeltőbb részről inkább ellenzésre, mint támogatásra fog találni az új pártalakítás.

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

A hős asszony.

Írta: Tóth Sándor.

(Végre.)

A nagyaszonny elhaló lélegzettét figyelte. Isten tudja, merre járhatott az esze; tekintete legalább alant, az ellenséges táborra szegeződött. Mintha oda sem szólna a tárgyhoz, tompán, alig hallhatóan kérdé:

— Hogy jut kend oda?

S leintett.

— Kóristeltam... Ismer nagyságod, hogy ha nincs dolog, maradásom nincs a hadnál... Szábadon járok: Bottyán uram ő nagyságod kegyelméből... Hogy tegnap Simontornya felé bandukoltam (azt tudtam, ott érem a nagyaszonnyt); elfognak Heister őrséi. Vigyetek, gondoltam: minék éljen a kurucz tovább?... Réhei fi volnék; hát hasznómra volt, hogy a német szót tudom... A kegyelmes ur jól fogadt, mivel hogy sokat látott Bezerédy brigádos urammal is... Eh, osztrjem-osavarjam? Azzal állítottam be hozzá, hogy a Bezerédy Imre küldöttje vagyok... Paktál ő nagysága, csak isenje meg, hol akarja a találkozás... Mellettem szólt az a körülmeny, hogy szaladtában fogtak el az uton... Hitt a kegyelmes úr.

— Szóval találkozott? — Hát igen, de csak a társaságban... Mához egy hétre szól, mivel brigádos uram messze fenn, Farkas völgye táján lesi

a Dunát. Oda parancsolta az ordőre Bottyán apótól... Oda ígérkezik Heister Hannibál is, aki erősen bizik, hogy arra az időre felszabadul Csezenék alól... Azért küldött Pál István kapitány uramhoz, hogy könnyítsem a dolgát.

— Hogy feladjuk a várat?

— Azért.

— S Bezerédy Imre belemenjen a kelepészébe?

— Azért.

— Akkor áruló kend is, Bornemisza János. Nekem beszéli ezt kegyelmed?

Már akkor nem a gyenge asszony volt. Szilaján felpattant helyéről, vállon ragadta a férfit.

— Ember, hallod-e? Ez a te meséd szörnyű, hogy a szívemet ölted meg szavaddal. De azt hiszed-e, hogy a Bezerédy Imre asszonya bitangja urának?... Sejttem, mi lapang mesédnek mögötte, hogy vége már Bezerédy Imrének!

A kurucz rendületlen vált. Sem arozán, sem testén nem látszott változás. Pedig inkább tartott ki szás halállal szemben, mint hogy azt az egy tekintetet megbírja.

Nyugodtan, önérettel válaszolt: — Jó! — Ma még szabad brigádos uram ő nagysága; Az-e holnap?... Hallgasson meg a nagyaszonny; mert bizony mondom, nem ok nélkül jártam meg utamat... Heister szándékát kitudtam, már most a nagyságod sora következik.

— Az enyém?

— Nincs máskülönb. S megérttem a nagyságod szavából, hogy Csezenék nem adja fel magát.

— Soha! — Viheti kend válaszul.

— Eppen ez iránt gondolkozom... Bár hamar tudnak meg: időt nyernék vele. Erős a vár; égyu, fegyver, készlet van benn.

— ne elég. Nagyaszonny összemérkőzik Heister Hannibállal s tartja itt édesedem, misiké magam — folytatam utamat... Hát ért-e már a nagyaszonny, mi hozott engem Csezenék várába?... Megfogjuk az intező kezét, mely Bezerédy Imre sorsára befoly. Az alatt pedig velem az isten, hogy visszafordíthatom-e szerencsésillagát.

— A nő bár fájón, de szelid mosolylyal szakította félbe.

— Hibáztam Bornemisza!... A régi kegyelmed; igaz hiva a felségnek. Hát ne állasz tovább az én szívemet; mindgy már annak, otthagytad Bezerédy a zászlóját. Paktált a labanczossal, hát áruló... Mi a terve most kegyelmednek?

— Szököm át Heister seregén. Aztán el a Dunához, hol Balogh Adám, az én jó uram, szemmel tartja versenytársát. A Bezerédy-stóbon is itt jár a szemé. Ha hát Kis Palkó Horváth István urammal eddig tovább nem vitte a dolgot, a szívére beszélünk ketten öngyűségének. A dolog nem nyilvánvaló.

— Késő Bornemisza!... Jobban ismerem én az uramat. Szertelen nagy lélek lakozik

Az agrár párt tervezői ma a magyar gazdaságvétség szerényebb körében fujják a követ, az „Országos magyar gazdasági egyesület” közbejöttével, hol többségben vannak, a mostani kongresszuson országos gazda szövetséggé akarnak avanszírozni, annélkül, hogy a regionális gazdasági egyesületek képviselőivel körüket felhigitatni és befolyásukat egyensúlyozni engednék. Ezt a vidéki gazdasági egyesületek megorrontották és a kongresszuson alighanem — összekülömböznek a feudal-konzervatív agrárius grófok pártjával, kiknek ez új párt alakítására irányuló akcióját épen csak a klerikális „Budapesti Hírlap” dicsőíti, a mi elég jellemző.

Az ellentétek ma még a felszín alatt vannak, s a fezdők még a kulisszák mögött settenkednek. Azért mégis a ki jól oda figyel észre vehet még oly jelentékteleneknek látszó dolgokat is, hogy Károlyi Sándor gróf Főthra invitálja a nemzetközi kongresszisták egy részét, midőn nyanyazokat testületileg a földművelési miniszter Mezőhegyesre hívja vendégekül.

Es végül gondoskodva van róla, hogy a fák ne nőjenek az égig, s ha az agráriusoknak nevezett, konzervatív csoport sorompók közé lép és zászlaja alá hívja a magyar birtokos osztályt, csakhamar megfog győződni róla, hogy nincsenek többen, mint a hányan és a kik a klerikális párt különböző nevű, de egy táborba tartozó hiveiként eddig is fondorkodtak az — igazi nemzeti aspirációk megvalósítása ellen.

A közigazgatási bíróság tagjainak kinevezése tárgyában a jövő hó folyamán terjeszti a kormány a korona elé javaslatait. A bíróság elnöki tisztét Wekerle Sándor volt miniszterelnöknek ajánlotta fel a miniszterium s mint képviselői körökben híre jár, Wekerle hajlandónak is mutatkozott volna eme díszes állás elfogadására. Ha a hír megfelel a valóságnak ugy a közigazgatási bíróság mindenestre a legkedvezőbb auspiciumok mellett fogja a működését kezdeni.

Választási mozgalmak. Nagyszombatról írják, hogy az ottani kerület szabadlevű polgárai arra törekednek, hogy Fejérváry Géza bárót nyerjék meg képviselőjüknek.

Aradvára költségvetése.

— A hármas bizottság ülése. —

Az Arad szabalkir. város pénzügyi bizottsága, gazdasági és iskolaszékből alakult hármas bizottságategnap délelőtt 10 órakor tárgyalta Salacs Gyula kir. tanácsos polgármester elnökeleten az 1897. évre vonatkozó városi költségelirányzatot.

Az ülésen jelen voltak: Institúris Kálmán főjegyző, Kádas Kálmán adóügyi tanácsos, Bund Henrik főszámvevő, Vargass József, Virágh Lajos főmérnök, Lendvai Sándor, Salacs Béla dr. Tedeschi Viktor, Barabás Béla dr. Keresztes Gyula dr. Nikodém János, Magyar Ferenc, Domonkos Lajos, Tones Ede, Vetter Géza, Nesnera Aladár, Varga József, Tóth József, E. Illés László, Klein Ignác, Bossik György.

Salacs Gyula elnök üdvözlővén a bizottság megjelent tagjait, bejelenti, hogy a főszámvevő az 1897. évre vonatkozó költség elirányzatot összállította, a tanács megtárgyalta s most a szokásos szabályhoz képest a hármas bizottság elé terjeszti. Megjegyzi, hogy a tanácsnak a tárgyalást követő eredménye kedvező, mert daczára a rendkívüli több kiadásnak, az elirányzat csakis 2%-al emeli a községi pótdadót a mely így 48%-ról 49%-ra emelkedik, de reméli, hogy még ez is a közgyűlés elé terjesztendő javaslat alapján lejjebb fog szállíttatni. Felkéri az adóügyi tanácsost a költségelirányzat előterjesztésére.

Kádas Kálmán tanácsnok a következő költségvetést terjeszti elő:

Bevételek.

I. Rendesek.

1. Az 1896. év végén maradt pénztári készlet	46.87.—
2. Földhasznóbérékből	71606.96.—
3. A városi épületek bérjövödelme	25990.—
4. A téglagyártás osztályából kiadott szandó városi földért várható jövedelemből	5060.—
5. Legeltetési díjakból	12250.—
6. Mértékhitelítési és mérlegkölcsonzési díjakból	3750.—
7. A városi törzsvagyomból várható jövedelmek és pedig:	
a) A takarékpénztárban elhelyezett készpénis utáni kamatból	128.56.—
b) Az aradi és osanádi egyesült vasutak 15 db. részvénye után várható osztalékból	90.—

c) Az italmérségi jog kértalanítása fejében nyert tőke után 1897. évben esedékes kamatokból	42993.—
8. Az országos vásártéri korcsmaért, az országos és heti vásárok alkalmával felállítható laozikonyháért fizetendő bérekből	880.—
9. Helypénsszedésből	89000.—
10. Partjavadalmi díjak szedéséből	3550.—
11. A halászati jog kezeléséből	90.—
12. A vadászati jog bérbeadásából,	300.—
13. Falerakóhelyek után fizetett bérekből	6293.15.—
14. A vágóhid használatáért és a levágandó marhák orvosi vizsgálatáért fizetendő díjakból	19800.—
15. Rendőri bírságokból	2880.—
16. Adóvégrehajtási és intési díjakból	3590.—
17. A vásártéri lovassági, valamint a Kossuth-utcai laktanyáért 1897-ik évben fizetendő bérösszegekből	11007.50
18. Atvonuló katonatisztek szállásbéréinek megtérítéséből	360.—
19. Állami és községi adónak a haszonbérlet által leendő megtérítéséből	120.—
20. A kórházban ápolott betegek után fizetendő gyógyköltségek megtérítéséből	1250.—
21. Mulasztási kamatokból, megtérítendő adó és egyéb tartozások hátralékaiból	780.—
22. Az érvapénztári kölcsönök kamatainak 10 százalékaiból	2500.—
23. Parköltségek megtérítéséből	520.—
24. Kutya-adóból	850.—
25. A gabonapiacson levő mérlegházakban való mérések után fizetendő díjakból	999.97
26. A város által kiszolgáltató katonai előfogatok után várható jövedelemből	120.—
27. A közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság által az utcai terület használatáért fizetendő összeg	510.—
28. Adóbecslési bizonyítványok kiállítás után várható jövedelemből	70.—
29. Iparengedélyekért járó díjak és bírságok után várható jövedelemből, — és az államtól várható ipariskolai segélyből	3200.—
30. Az alsófoku kereskedelmi iskola után várható bevétel	780.—
31. A községi kötelekbe való felvételért fizendő díjakból	30.—
32. Városi fogyasztási illetékből	37000.—
33. Hivatalos bizonyítványok kiállításáért, építési engedélyek és levéltári másolatok kiadásáért fizetendő díjakból	1500.—
34. A városi községi iskolai kiadások részben való fedezhetésére az	

benne; kicsiny volt neki ez a mi kis földünk. . . . Olyan, mint a duhaj ember, ha kirugja maga alól a székét, övé aztán a világ! . . . Nekem, értes meg kend, akár rabja lesz a fejedelemnek, akár sikerül Heisterrel egyesülnie, áruló . . . Magyar asszony vagyok; tudom mi a kötelességem. Ez a vár, látja kend, a mig itt állok, ellenáll Heisternek. Utána tudom, mi sors vár reám. . . . Előbb azonban, hogy sem ez a gondolatom betelik, igérjen meg egyet kegyelmed. . . .

— Mindent nagyasszony!

— Először is, akár a Dunákon éri, akár egyebütt s szóhoz kaphatja, mondja el neki, hogy asszonytárs hűségeseen megállja helyét. Siessen, a hogy csak telik, Osesznekbe: szabaditson fel bennünket. . . . Megigéri-e?

A vitéz felelni akart. De a hang, mely szinte sikoltásba ment át s a lánzban égő szemek s az arc sápadtsága elnémították. A nő nem is engedte, hogy tűnődjék. Erős, szivrepesztő kacajjal vágott közbe:

— Igéred? . . . Haha! . . . Bolond vagy; lehetetlenegre kötelezed magad!

Azzal egy elhatározás kényszere alatt letépte drága fölönfüggőit, gyémánt nyakékát s kirántotta fényes markolatú törét. Oda szórta mind eléje. S szórt aranyat. Így sem érte be; a kis fali szekrényhez szökött s onnan öntötte ki a padlóra a máriásokat, liberásokat.

— Neese mind! . . . Mind a tied! . . . Megtetéssem, a menyivel kívánod, csak szerencsés legyen utad . . . Fogadj sere

dát, aki rátegye kezét. Fogjátok el Bezerédy Imrét, azután hozzatok ide nekem! . . . Ezt igéred meg, Bornemisza János! . . . Künn várlak addig a bástya fokán; nem lesz nappalom, nem éjjelem: lövetem Heistert, seregét s visszavárlak. . . . Élve vagy halva! Igéred-e? S ráborult; remegő teste alig tartotta magát.

IV.

Harminez seregbontó vitte meg az isen-tet Heister Hannibálnak, hogy Osesznek vára rendületlen marad urához, hitéhez, Bornemisza már a várhegy lábánál hallotta, mikor a földalatti rejtakuton kiért.

A generalissimus nem hitt fülének. Hát felültette volna a sátán fajzatja, avagy hamarosan ő neki magának szegték nyakát a várbeli szép asszonyok?

Bizonyos, hogy a követ sem az nap, sem azután nem tért vissza. Hanem a szakállasok annál szaporábban érkeztek; némelyikük majd hogy a kegyelmes urig nem hatolt. Pedig a leg-hátulról biztatgatta labanczeit.

A poklok hadával szövötkezet-e össze a maroknyi hajduság? Hiszen annyi ember a mig az üstök gépeken elbábrál, belatelik nagy-nagy idő. Ezek pedig csak úgy ontják a golyóbisokat!

Hát igaz a krónika Osobánc asszonyairól, akik a Rabutin rácsai hátán végezték a leg-szebb virtusokat, de a Bezerédyne asszonyom harosa hősi volt. Háromszor verte vissza hat nap alatt az ostromot.

A hetedik nap reggelén csunya havas idő lepte el a tájat. Nem a völgyesorosba, hol a labancz állott, de még a bástyafalak aljáiig sem láthatott el a szem. És aggasztó csendült mindentelé.

— Bésen legytünk, asszonyok! biztatgatta a hős asszony társait: — Aligha valamiben nem törí fejét Heister Hannibál!

Parancsára ezuttal felülről kezdtek a jeladást, hogy még egyszer kívánja az asszony-nép a harcot. Jöjjön a labancz (amennyi életben van) ma dőljön el, kié ez a győzelem.

Szörnyű lármásan kezdtek: csakugy visszhangzott bele hogy és völgytorkolat. Ijedten rázdultak meg az erdőség szuzmarás fenyvesei köröskörül: aligha hallottak még egy ilyen perpatvarkodást.

Tartott, ameddig tartott. Heisterék untak bele. Meg talán a nap, mely egyszerre, másodebéd tájban, fényesen kistűtött.

Nosza, rohant mindenki a falak réseihez, ha mi bámulni való lesz alant! A zig-zugok közt csakugy hamzsegett a nép.

Sehol az ellenség! Ugy elpárolgott az elszálló köddel, hogy Pap István uram nem restelte, de csak vörösrre dörzsölte szeméit, ha higgyjen-e.

— Jaj bimbócskaim! — beszélt aztán. — Ezeknek ugyan csudarul befűtöttetek. . . . Mondtam is magamban, nem állja ki a meleget a labancz . . .

Háromszor futott Heister Hannibál; megérett rá, hogy pihenőt tartson a bécsi dámák

államtól, az 1896-ik évre várható segély, valamint a siketnéma iskola után várható jövedelemből és a többi iskolák jövedelméből	6375.—
35. Ingatlanok, átíratási díjakból	15000.—
36. A város területén felállított 4 hirdetési oszlop után fizetendő díjból	84.—
37. Szikviz fogyasztási adó után várható jövedelemből	8000.—
38. A magas kincstár által anyakönyvvezetés mellett alkalmazottak fizetésük megtérítéséből	1495.—
II. Rendkívüliek.	
39. Különféle rendkívüliek várható bevételeiből	1200.—
40. A Holt-Máros használatáért fizetendő díj	25.—
41. A kórház alapítványi tőke 1895-ik évi kamataiból	1180.—
42. A két temető-felügyelőnek a temető alaptól a házi pénztár javára megtérítendő fizetése fejében	900.—
43. A temető-alap tőkéjének 1896-ik évben esedékes kamata	490.—
44. 30 százalékos részesedés az állami italmérési jövedék többletéből	1800.—
45. A közvetett adó kezeléséhez a városnál átengedett helyiségek béreért, világításáért, fűtéséért és takarításáért az 1896—97. évre	2080.—
46. Az apaállat beszerzési alaptól az apaállatok tartásával járó kiadások fedezésére fordítandó összeg	1680.—
Összes bevétel:	355830.—

Kiadások.

I. Rendesek.

1. Tisztviselők fizetése	79100.—
2. Az adókezelésnél alkalmazottak fizetése és végrehajtási kiadásokra	9910.—
3. Nem választott hivatalnokok és alkalmazottak fizetésére	6022.50
4. A rendőri legénység fizetésére	80921.—
5. A cselédség bére	6928.—
6. A tűzoltók és toronyőrök fizetése és ruha illetményére, továbbá a tűzoltói szerek fenntartására és beszerzésére	11760.—
7. Megyidíjakra	4950.99
8. A napidíj mellett alkalmazottak fizetésére	7496.—
9. Irodai és hivatali szükségletekre	1580.—
10. Nyomatványok és hirdetményekre	2900.—
11. Napdíjakra és utazási költségekre	1170.—
12. A vágóhid kezelésével összekötött kiadásokra	6728.—
13. A városi épületek fenntartásával és kezelésével járó kiadásokra	11400.—
14. A városi épületeknek és takarmánynak tűzkár ellen való biztosítására	3800.—

15. Illetékekre	100.—
16. Perköltségekre	400.—
17. A városi ingatlanok után fizetendő állami adóra	10860.—
18. Illeték egyenértékére	3267.87
19. Az utozák világítására	15510.—
20. Az utozák tisztításán alkalmazott személyzet fizetésére és az ahhoz szükséges 6 fogt és eszközök fenntartására és beszerzésére	10400.—
21. Parti művek emelésére és a meglévő védgátak fenntartására	3550.—
22. Tűzifa és kőszén beszerzésére	3500.—
23. Előfogatosásra	1900.—
24. A rendőri legénység és szolgáló személyzet ruházatára és felszerelésére	6500.—
25. Levartoztatott egyének tartási költségeire	340.—
26. A kórházakban ápolandó betegek után fizetendő gyógyköltségek és gyógyszerre	7400.—
27. A városi községi kötelekbe tartozó szegények segélyezése és ellátására	24400.—
28. Lelencz és árvagyermekek tartására	6000.—
29. A polgári menházban J. Felső L. Ferencz József nevére tett alapítvány évi járuléka címén	2700.—
30. A községi iskolák fenntartására	90883.—42
31. Az ipartanonciskola kiadásainak fedezésére	4025.74
32. Az alsófokú kereskedelmi iskola segélyezésére	2692.—
33. A rom. kath. egyháznak	2920.—
34. A gör. kath. egyháznak	1025.—
35. Az ágostai ev. egyháznak	400.—
36. A gör. kel. román és szerb egyháznak	1860.80
37. A református ev. egyháznak	500.—
38. A helybeli zenede segélyezésére 8 öl tűzifa illetményen kívül	800.—
39. A gör. kel. szerb hitfelekezetek részére 5 százalékos közoktatási járulék fejében	640.—
40. A gör. kel. román hitfelekezetek részére 5 százalékos közoktatási járulék fejében	1200.—
41. Az izraelita hitvallásnak részére 5 százalékos közoktatási járulék fejében	8050.—
42. Az ág. ev. hitfelekezetek részére 5 százalékos közoktatási járulék fejében	490.—
43. A mértékhitelítő hivatal szükségleteire	2000.—
44. Az átvonuló katonatisztek által használandó szállások és istállók után fizetendő bérekre	950.—
45. A katonaság részére beszerzendő anyagok és egyéb kiadásokra	600.—

46. A helypénz szedésével összekötött kiadásokra	3180.—
47. A sétányok, a faiskola és fasorok fenntartására	2400.—
48. A kutyaadó kezelésével kapcsolatos kiadásokra	90.—
49. A gabonapiacozói mérlegházak szükségletére	643.28
50. Az aradi jótékony nőegylet irányában fennálló 1160 frt tőke tartozása után fizetendő 6 százalékos kamat	75.60
51. A városi kórházalapnak a házipénztár ellen fennálló 10076 frt 20 kr. tőke követelés után járó 6 százalékos kamat	604.08
52. Az osztrák földhitelintézetől felvett 1.071.430 frt 30 kr. kölcsön 18-ik és 14-ik fél évi törlesztési részletére	53571.66
53. Az osztrák földhitel intézetől a vágóhid építésére felvett 126.000 frt kölcsön 7-ik és 8-ik fél évi törlesztési részletére	6325.20
54. Az osztrák földhitel intézetől a honvédlaktanya kibővítésére felvett 64.000 frt kölcsön 7-ik és 8-ik fél évi törlesztési részletére	3212.80
55. Az osztrák földhitel intézetől a honvédlaktanya kibővítésére felvett 42.000 frt kölcsön 3-ik és 4-ik fél évi törlesztési részletére	2108.40
56. Az osztrák földhitelintézetől a fa- és fémipar iskola építésére felvett 62.000 frt kölcsön 1-ső és 2-ik fél évi törlesztési részletére	3112.—
57. A városi tisztviselői nyugdíjalap és kamat jövedelméből fedezetet nem nyelő nyugdíj összeg pótlására	12180.—
58. A telefon közhasználatáért fizetendő díjak	400.—
59. Titkos rendőri kiadásokra	300.—
60. Az aradi keresk. és iparkamarának járó, de általa az aradi kereskedelmi akadémiának átengedett hozzájárulási költség	1000.—
61. Háztartási vegyes kiadásokra	2360.—
62. Egészségügyi kiadásokra	1800.—
63. Fürdőőrök fizetésére	384.—
64. A ménési vinczellér iskolában a város költségére elhelyezett egy növendék ellátási illetményére	150.—
65. Allattenyésztési kiadásra	1600.—
66. A 33-ik os. és k. gyalogezred 150 éves fennállásának megünneplése alkalmából tett 1000 frtos alapítvány 5 százalékos kamata	50.—
67. A szárazvíz szabályozása hozzájárulási költségeire	1700.—
68. A csatornamű kiépítésére felvett kölcsön után fizetendő törlesztési hányadból és kamatból az 1897. évben a város közönségére eső 1% rész	8500.—
69. Arad városi házi pénztára által a város tulajdonát képező és a csatornamű hálózatba eső házak, utozák, terek, sétatermek és kutak és csatorna öblítésére felhasználandó vizért fizetendő díjak	3200.—
70. A város közönségének tulajdonát képező és a vízvezetési hálózatba eső házak, utozák, terek, sétatermek és kutak és csatorna öblítésére felhasználandó vizért fizetendő díjak	500.—
71. A Kölcsey egyesület által évente rendezendő nemzeti kegyelet ünnepélyekből felmerülő költségek hozzájárulásában	100.—

II. Rendkívüliek.

72. Az előre nem látható szükségletek fedezésére	7000.—
73. A városi lövőegyesület segélyezésére	1000.—
74. Az aradi honvédegyelet részére megszavazott segély	400.—
75. A szegény tanulókat segélyező egyesület részére	1000.—
76. A városi épületekbe bevezetendő csatornázási vízvezeték által felmerülő költségek fedezésére	5000.—
77. Szerbtövis irtásra	300.—
78. A millennium alkalmából a városi tisztviselők, alkalmazottak, tanítók, tanítónők és szolgálók részére megszavazott jutalom kiegyenlítésére szükséges összeg	16829.71
79. Arad városában 1897. évben megtartandó löversenyhez a vá-	

közt babérjain. Császári kegyelem szólította fel, hogy helyet adjon más halhatatlanoknak. . . Vigan volt Csasznek vára megint. Tűzzel játszottak ott künn az asszonyok, tűzzel játszottak idebenn. Csak egynek nem volt öröme, buja a helyett véghetetlen: a vezérasszonyok. Künn járt a dermesztő hidegben a szeme messze megszegett az egerszegi uton. Kése göröcsösen tapadt a kardmarkolatához; szíve a nyughatalanságtól háborgott. Borzalom, szánalom környezte, de csak a feléje tévedt tekintetekből. Ki kérdje sebet? Ki zaklassa bisalmaskodásokkal? Ahogy a diadal öröme megszendítette ismét a néma termeket, hamar el is oszondek. Mintha a fájdalom lelke telepednék le a mulatók közé; mintha tiltakozásukat jelenének a szivrepesztő sóhajok, melyeket a boldogtalanság fakaszt odaát a legszerencsétlenebb nő ajkáról. Csak elűt hát a vigasság s szorongó kémlő pillantások követték, kísérték rendes utján le a fellegvárba, fel a legmagasabb szánfalig, onnan a toronyfülkébe, honnan órák hosszat várta Bezeredy Imréné a kívánt és rettegő pillanatot. Csak egyszer, egyetlen egyszer merté megkocskázni a szót Pap István. Nem birt magával, annyira gyötörte a szánalom. — Elepedsz, hugom! — tördelte. — Ha rab Bezeredy uram, hát győzi meg a fejedelem . . . De nem is olvastam olyat a novellákban . . . Hiba lesz a Bornemisza János

beszéde körül . . . Aztán, tudod, Béri Balogh Adám irigye volt minden időn . . . S folytatta jóságos ravaszággal. Forgatta, harapdálta a mondást: bizony nem restelkedett áldott füllentésekkel kicsit — befektetni a másikat. Oh pedig be távol állott tőle, hogy Balogh Adámról elhiggye, amiket ráfogott. — A less, kicsi! — nyomta meg a szót; de csak köhögésbe fult a hangja. (Mit meg nem tesz az ember egy ilyen asszonyért!) Eppen elfordult, hogy savorát leplezse, mikor a nő hirtelen karjához kapott a baljával lemutatott. — Ott — ott. Bornemisza a csapat élén! . . . Tizen-tizenketten vannak . . . Elűl maga. Mellette — — irgalmas Eg: nem ő, nem az én uram! Visszatántorodott. Roskadó teste odaesett az ablakpárkányra. Féláléltan nézett tovább. — Ott vártad? — férközött hozzá a vigasztaló, biztató hang. — Nem, csakugyan nincs közöttük . . . Izenete jön, hugom! Láttod-e, hogy száguld a mén? . . . Beérnek . . . Itt vannak! Kürtszó rivalt: leeresztették a hidat; a kis csapat belépett. Bár ne tette volna; bár rejtve maradt volna Bornemisza szíve mögött a halotti szemfödő; bár soha ne kellett volna beszélnie Bezeredy Imre gyászáról! . . . „Elve vagy halva“ — hangzott parancsa. Követte. A leventék virágát kereste s az árulót találta meg — a vérpadon.

ros törvényhatósági bizottsága által megszavazott verseny díja	500.—
80. A millenniumi emlék felállításához megszavazott 20.000 forintból 1897. évre eső első rész fedezésére	2000.—
81. Nyilvános illemhelyek felállítására	500.—
82. Két öntöző kocsit és egy öntöző motolla beszerzése	1560.—

Összes kiadás 550 230 frt.

A bevétel ezzel szemben 355 830 frt.
Marad fedezetlen kiadás 194.400 frt.

mely összeg az Arad szabad kir. város területén közlekedési adó alapjául szolgáló egyenes adónak az 1896. évi kivétel szerint 405516 frt 05 kr. összege után kivetendő 48% pótlékkal fedeztetik.

S a l a o z Gyula kir. tanácsos polgármester a kiadások I. pontjában történt többlet indokolásaként a tanács azon javaslatát terjeszti a bizottság elé, hogy mivel a tiszti főorvosi hivatal sem rendészeti, sem közegészségi szempontból a város szükségleteit ki nem elégítheti, szerveztessék évi 1000 frt illetményvel egy rendőrorvosi állás, mely csakis a rendőrség szükségleteinek kielégítésére szolgáljon, magánpraxist ne üzhessen, hanem a hivatalos órák alatt a rendőrségnél tartózkodjék.

T e d e s c h i Viktor nem pártolja az új állás szervezését, mert a kérdés nem aktuális és nem feltétlenül szükséges, főleg, mikor a pótdadó 2 százalékos emelkedéséről van szó. Nem tartja célszerűnek a város terhére még az új állás dotációjával is emelni, mikor a főorvos a kerületi orvosokkal a teendőket egész könnyen elvégezhetik. Szerinte csak volna nem a pótdadót emelni, de a mennyire lehet lecsökkenteni. Javasolja tehát, hogy az új állás tartassék függőben a pénzügyi szempontból ne szerveztessék jelenleg, így talán a két százalékos elengedését még el lehetne érni.

S a l a o z Gyula polgármester: A pénzügyi helyzet nem emel gátat az új állás szervezése elé, mert ennek dotációja oly elenyésző, csak úgy, hogy anélkül is a 2 százalékos emelkedés fenállana. Azonban biztos kilátásba helyezheti, hogy a közgyűlés elé terjesztendő javaslatig a 48 százalékból 5 százalékos szűkítés el fogonyesni. Nem annyira közegészségügy mint főleg közrendészet szempontjából fontos az új állás, mert a kerületi orvosok magánpraxisa folytán ép akkor nem állnak rendelkezésre, mikor momentán szükség van rájuk, arra pedig, hogy hivatalos órákat tartsanak, őket a szabályzat értelmében kötelezni nem lehet. Úgyan eddig megszabott egy órát d. e. (11—12-ig), melyben a hivatalban legyenek, de ez éppen nem kielégítő. Az az 1000 frt nem lehet indok arra, hogy egy ily fontos kérdést elvessenek. Kéri a javaslat elfogadását.

T e d e s c h i Viktor: Azt hiszi, hogy a jelenlegi kerületi orvosokból kitelik a rendőrorvos, ha például felváltva havonként ilyen szolgáltatást teljesítenek. De ezt annál helyesebbnek tartja, mert a külön rendőrorvosi állás szervezése esetén a kerületi orvosok mellékjüvedelmük egy nagy részétől esnek el bizonyára kárpótlási igényekkel lépnek fel a város ellen. Így aztán az 1000 frtból nagyon könnyen lehet 8000 frt.

S a l a o z Gyula polgármester: Azt kívánja az orvosoktól, hogy havonkénti szolgálatot teljesítsenek, nem lehet, mert a szabályzat szerint őket magánpraxisukból, mely 5—6000 forintot jüvedelmez, kiforgatni nem lehet. De az új orvosnak privát praxisa nincsen, aztán meg nem is avatkozik a kerületi orvosok ügykörébe, tehát azoknak mellékjüvedelmét csak annyiban érinti, amennyiben azt az ő tényköri megzabó szabály megzabja.

B a r a b á s Béla dr.: Ha a tanács a javaslatot föl nem lépett volna, ő tette volna azt meg, mert a rendőrorvos azt a hivatást teljesíti Aradon, amit a mentők a fővárosban s

így feltétlenül szükséges. De nemcsak rendőri, hanem közegészségügyi teendővel is kívánja felruházni, vagy legalább is azok felügyeletével. Hogy tehát az összeütközés a kerületi orvosokkal kikerültesek, ajánlja, hogy a tanács készítsen egy tervezetet az új orvos teendőinek pontos meghatározásáról. A javaslatot pártolja.

S a l a o z Gyula polgármester azon kijelentése után, hogy tervezet már el is készült, a hármass bizottság az új rendőrorvosi állás szervezését elfogadta.

A költségvetés egyéb pontozatait felszólalás nélkül fogadta a bizottság.

Végül Edvi I. és László ama javaslatát, hogy a bizottság a tanács korrekt eljárását, melylyel a tetemes beruhásások dacára is a pénzügyi egyensúlyt fenn tudta tartani, örömmel jelentse a közgyűlésnek, a bizottság elfogadván, elnök és ülést bezárta.

Aradvármegyei legtöbb adót fizetői.

— Második közlemény. —

(A csillaggal jelölt adója kétszeresen számított.)

Tegnap közleményünk kaposán a megye legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagjainak 1897-ik évre érvényes, folytatási jogos névjegyzékét a következőkben adjuk, megjegyezvén ez alkalmattal is, hogy a csillaggal megjelöltek adója kétszeresen számított:

115. Biró Kálmán birtokos 410 frt 66 kr.
116. Oreg Barta Mihály földműves 408 frt 84 kr.
117. Mairovics Mór kereskedő 400 frt —
118. Kohn Farkas kereskedő 394 frt 62 kr.
119. Deutsch J. József birtokos 389 frt 74 kr.
120. Messer Lipót kereskedő 387 frt 49 kr.
121. Ackermann Jakab földműves 386 frt —
122. Kozma György földműves 388 frt 25 kr.
123. ifj. Kreitler Ferenc birtokos 380 frt 09 kr.
124. Ausländer Sándor bérlet 377 frt —
125. Csiky Dénes birtokos 367 frt 62 kr. 126. Csiky Kálmán birtokos 367 frt 62 kr. 127. Balló János földműves 366 frt 30 kr. 128. Vukuleszku József birtokos 362 frt 47 kr. 129. Varjassy Gyula dr. birtokos 362 frt 28 kr. 130. Buzás Mihály földműves 357 frt 38 kr. 131. Szentpétery Lukács birtokos 357 frt 12 kr. 132. Tamásán Szilárd földműves 356 frt 01 kr. 133. Horváth Lipót* lelkész 351 frt 80 kr. 134. Gantner János földműves 350 frt 18 kr. 135. Zsiros György földműves 349 frt 67 kr. 136. Ursz Miklós földműves 344 frt 79 kr. 137. Braun Mór birtokos 344 frt 18 kr. 138. Tamásán István* lelkész 342 frt 14 kr. 139. Zsiros Pál földműves 340 frt 32 kr. 140. Kaufman Károly kereskedő 339 frt 91 kr.

Szerelmek háza.

— Van ilyen szász is. —

A Zenebona Tamás háza a legcsinosabb volt az egész utcában. Azaz hogy dehogyan volt. Az az most is. Ugy néz ki, mintha minden héten újra festenek, pedig azóta, hogy Zenebona ur elvette Zenebonáné asszonyt, csak akkor kerül le róla a felszálló porréteg, ha a fellegek megsokallják.

Az ember, ha így hirtelen Zenebona ur nevére gondol, menten azt hiszi, hogy abban a csinos házban csakugyan nagy zenebona honol. Pedig nem úgy van. Az a ház valójában egy csendes fészek, valóságos paradicsom, szerelmek háza.

Ezt a titkot eddig senki sem tudta, ma már az egész utca beszéli. Ugy történt az eset, hogy a Zenebonáné kanárija valahogy kiszabadult a kálitkából és átrepült a szomszédokba. Menten nagy riadalom támadt a szerelmek házában lakói között s Jucsit, a virgónos szobaosonát átküldték a kanáriért.

Jucsi együtt hajszolta a kis madarat a szomszédok huzárjával: Pistával.

— Lelkem, Jucsi — szól neki a Pista — csak most látom, milyen szemre való teremtes vagy te.

— Azt bizony lelkem, megláthatta volna előbb is.

— Látod lelkem Jucsi, ott hagyhatnád te a helyedet, de szívesen feleségül vennélék.

— Soha se hagyom biz én.
— Hát olyan jó helyed van?
— Nagyon jó. A fizetésem nem nagy, de mellékeresetem van bőven.
— Mellékereseted?
— No igen: Tudja, a nagyságos asszony mindig egy forintot ad, ha eljön Zónai Adolár ur.
— Az is valami.
— A nagyságos ur pedig szintén egy forintot ad, ha a gubernantával csókolózik, hogy ne szóljak semmit. En meg tudja lelkem, mindig meglátom.
— Szemes egy virágszál vagy.
— Astán a gubernantné minden hónap el-sején hét forintot ad, hogy ne szóljak semmit a nagyságos urnak, mert ő meg a nevelővel csókolózik.

— Ne mondd.

— Astán meg hagyjuk bizony a maga ajánlatát, hiszen az a hasznom is meg van, hogy helyben az imádoztam. A nevelő meg az én vőlegényem.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 758.1 milliméter, délután 2 órakor 755.0 milliméter. Hőmérséklet: reggel 7 órakor C° + 13.7, délután 2 órakor C° + 21.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DE 5, délután 2 órakor DE 6. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután többnyire derült. Csapadék az előző 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 25. —

Hűvös. — Eső.

HIREK.

Arad, szeptember 25.

Napirend:

Szeptember 25. Péntek. Róm. kath. naptár: Kleofás — Protestáns naptár: Kleofás. — Görög-keleti naptár (szeptember 13.): Kornél. — A nap két 5 óra 53 pereskor, nyugszik 5 óra 49 pereskor. — A hold két 7 óra 6 pereskor, nyugszik 9 óra 58 pereskor.

Október 7—14. A népfelkelők ellenőrzési szemléje Aradon.

Október 17. Az aradvidéki tanítóegyesület évi közgyűlése Borosjenőn.

Szabadságharozó emléktárgyak országos kiállítása (színházpülete II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyvtár-nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20, este 9.35, tehervonat személyszállítással d. e. 3.56, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáig: 5.10 reggel naponta, 12.— délelőtt (csak pénteken). Tóvis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30 d. u., tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.02 este, 5.0 borsinig: Személyvonat 2.30 d. u., Radnái: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünneppon és böcsőnapokon.) Temesvárig: Személyvonat 6.30 reggel, 11.25 d. e., vegyesvonat 5.— d. u. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.45 d. e., vegyesvonat 4.10 d. u. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 6.35 reggel, 4.50 d. u., vegyesvonat 11.55 d. e. Mészahegyész felé: Vegyesvonat 2.30 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonat 6 óra 5 peres reggel, 8.55 délután, gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— reggel. Szolnokról: 8.47 este. Tóvisről: Személyvonat 8.55 este, 6.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünneppon, vasárnap és böcsőnapokon) 8.19 este vegyesvonat, mindennap d. u. 3.12 tehervonat személyszállítással. Temesvárról: Személyvonat 3.44 d. u., 10.55 este, vegyesvonat 10.48 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.25 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 8.08 d. e., 6.31 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mészahegyészről: Vegyesvonat 12.50 délután.

Aradváros virilistái.

Aradváros igazoló választmánya a folyó hó 22. és 23-án tartott ülésében egybeállította a legtöbb adót fizető polgárok sorából a virilisták névjegyzékét, melyet alább egész terjedelmében közlünk a póttagokkal egyetemben megjegyezvén, hogy a *)-al jellettek adója kétszeresen van számítva.

A virilisták az 1897. évre — első sorban a rendestagok — a következők:

Ifj. Neuman Adolff gyáros 2938 frt 28 kr. Hermann Gyula hástulajdonos 2938 frt 47 kr. Neuman Dániel gyáros 2896 frt 98 kr. Neuman Ede gyáros 2877 frt 98 kr. Id. Neuman Adolff gyáros 2877 frt 98 kr. *Dr. Szilágyi Ede ügyvéd 2747 frt 80 kr. *Dr. Bogdán Virgil 2693 frt 62 kr. Gutzjahr Mihály földtulajdonos 2485 frt 74 kr. Bing Vilmos kereskedő

háztulajdonos 2308 frt 84 kr. *Wadowszky Gusztáv 1938 frt 22 kr. *Dr. Vajda István ügyvéd 1932 frt 82 kr. *Szele István ügyvéd 1850 frt 86 kr. Éles Armin kereskedő 1763 frt 47 kr. *Walder Gyula gyáros 1516 frt. Müntz Ferencz háztulajdonos 1504 frt 22 kr. Weiss Dávid kereskedő 1418 frt 75 kr. *Robitsék Agost ügyvéd 1293 frt 90 kr. Müller Gyula házt. gyógyszerész 1272 frt 80 kr. Tóth József háztulajdonos 1252 frt 82 kr. *Szonnenfeld Károly ügyvéd 1228 frt 50 kr. *Ring Lajos gyógyszerész 1188 frt 12 kr. *Pálmai Lajos dr. ügy. d. 1178 20 kr. Spitzer Ignác háztul. 1164 frt. Bing Ede kereskedő 1145 frt 36 kr. *Kronstein Vilmos dr. orvos 1140 frt 86 kr. Lustig Adolf kereskedő 1103 frt 28 kr. *Hász Sándor ügyvéd 1101 frt 28 kr. Kies István házt. 1099 frt 63 kr. Dományi József keresk. 1057 frt 17 kr. Kristyó János iparos házt. 1015 frt 88 kr. Bouts Döme kir. közjegyző 1007 frt. *Schwaros Simon kereskedő 1005 frt 08 kr.

*Lukácsy Lajos ügyvéd 987 frt 34 kr. Glück Károly mészáros 984 frt 42 kr. *Reinhardt Fülöp asztalos házt. 982 frt. *Dobiácsi József gyáros, házt. 970 frt 68 kr. Metianu János püspök 949 frt 39 kr. *Halmay Andor építész 940 frt 28 kr. *Nikodém János lelkész, házt. 887 frt. 66 kr. *Antoneszku Döme ügyvéd 873 frt 36 kr. *Kornay Károly kir. közjegyző 851 frt 68 kr. Marek Samu keresk. 850 frt 20 kr. *Winter Adolf ügyvéd 842 frt 20 kr. Kotsis Lajos építész 836 frt 85 kr. *Szalay Antal ügyvéd házt. 827 frt 74 kr. Fényes Kálmán háztulajdonos 828 frt 44 kr. *Bojos István gazdasz. 828 forint 10 krajczár. Adrényi Károly kereskedő 808 frt 13 kr. Kremer József borkeresk. 793 frt 9 kr. *Simon Jenő ügyvéd 784 frt 6 kr. Edelmüller József háztulajdonos 774 frt 88 kr. *Earth Lajos szabó 732 frt 40 kr. *Földes János házt. törv. bíró 738 frt 10 kr. Reisinger Zsigmond háztulajdonos 722 frt 60 kr. Heller Jakab háztulajdonos kereskedő 706 frt. *Weisz Sándor kereskedő 703 frt 34 kr.

Goldschmidt Mihály kereskedő 696 frt 82 kr. *Avarffy Ferencz ügyvéd 696 frt 48 kr. Zemplényi Sándor kávész. 688 frt 75 kr. Freiberger József házt. 685 frt 57 kr. Nagy Lajos vendéglős 688 frt. *Gyulai István nyomdász házt. 672 frt 94 kr. *Remetei F. Károly ügyvéd 662 frt 68 kr. Ursitz Lipót építész 627 frt 40 kr. Braun Mór háztulajdonos 625 frt 20 kr. Mayer Miksa borkereskedő 615 forint 50 krajczár. Oravetz Miklós kereskedő 614 frt 44 krajczár.

Pótt a g o k: Schönvald Soma keresk. 590 frt 28 kr. *dr. Fényes Dezső tanár házt. 579 frt 50 kr. Saliay Béla házt. 552 frt 92 kr. Turay András földb. 551 frt 52 kr. Leopold Mór gyáros 543 frt 69 kr. Grünberger Jakab házt. 510 frt 89 kr. Lengyel Tivadar keresk. 486 frt 98 kr. Lengyel Frigyes keresk. 486 frt 98 kr. Kuttin Gyula keresk. 482 frt 37 kr. Köhn Jakab keresk. 458 frt 06 kr. Spiegel Lipót keresk. 443 frt 10 kr. Goldschmidt Sándor 432 frt 36 kr. Ranner Miklós 431 frt 56 kr.

— Arad küldöttsége a király előtt. A Vaskapu megnyitása alkalmából Orsován tartandó legfelsőbb kihallgatáson fogadni fogja a király a szomszédos törvényhatóságok küldöttségeit és pedig: Arad, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes vármegyék, valamint Arad Temesvár és Versecz szab. kir. városok küldöttsége. A küldöttségek vezetője Krassó-Szörény vármegye főispánja J a k a b f f y Imre lesz.

— Küldöttségek elutazása a Vaskaphoz. Aradvármegye és Arad szab. kir. város törvényhatóságának küldöttségei ma utaznak el a vaskapu-osztorra megnyitási ünnepélyére s éjjel után 1 órakor érkeznek meg Orsovára. A küldöttségeket, melyeknek tagjairól már megemlékestünk, F á b i á n László főispán vezeti.

— Tranzverzális vasut az Alföldön. Mint jó forrásból értesültünk, a kereskedelemügyi miniszteriumban a legközelebbi napokban egy nagyfontosságú vasut tervét fogják tárgyalni. A vasut tranzverzális jellegű s a terv szerint átvezetné az egész Alföldet Bajától kezdve Csongrádon és Szenteseig át Orosházáig, nagyrésztben a most befejeződő állami m ű t m e l l e t t haladván. A vasut közel 250 kilo-

méter hosszú lesz és négy megye területét fogja érinteni.

— Sok a katona. A horvélmi miniszter tegnap érkezett leiratában közli Aradvármegye közönségével, hogy a 7-ik hadtest területén lefolyt idei sorozatok több katonát szolgáltattak min amennyi a kivett ujonczszükséglet volt. Főlöleg azonban csak a közöshadseregénél van ellenben a honvédségi ujonczjutalékban hiány van, a mi a közös hadsereghez besorozot főlöszámeknek áthelyezésével lesz fedezendő.

— A téli menetrend. A magyar kir. államvasutak vonalain f. év október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely minket közelebb-ről érdeklő vonalokon a jebnlegitől a következő lényegesebb eltéréseket és változásokat tartalmazza:

A budapest-preleáli vonalon a Budapest k. p. udvarról d. a. 1 óra 55 perczkor induló, illetve Budapestie d. u. 1 óra 10 perczkor érkező gyorsvonat a tövis-predeáli vonalon megszüntetett; e vonatok tehát csak Budapest és Tövis között Aradon át maradnak forgalomban. A b u d a p e s t - a r a d - t ö v i s i vonalon az Aradról jelenleg éjjel 8 órakor Szolnokra induló és onnan d. e. 8 óra 17 perczkor Aradra visszaérkező személyvonatoknak egyidejű megszüntetése mellett a jelenleg Aradról reggel 5 óra 10 perczkor induló és Csabára reggel 6 40 perczkor érkező személyvonat forgalma Szolnokig terjesztetik ki, a hova e vonat d. e. 9 óra 30 perczkor fog érkezni, az ellenirányba pedig egy gyors tehervonat rendeztetik be személyszállításra, mely vonat Szolnokról éjjel 3 óra 10 perczkor indul és Aradra d. e. 9 óra 10 perczkor érkezik. Az Aradról este 7 óra 25 perczkor induló és Radna-Lippára éjjel 9 óra 14 perczkor érkező tehervonat, továbbá az ünnep-és vasárnapokon Aradról reggel 6 óra 55 perczkor Radna-Lippára, valamint az onnan este 8 óra 3 perczkor Aradra induló vegyesvonat megszüntetett. Ez utóbbi két vonat megszüntetése folyán, az Aradról reggel 6 óra 30 perczkor Tövis felé induló és az Aradra este 8 óra 55 perczkor Tövis felől érkező személyvonatokat a szomszédos menetjegyeknek mindenkori használata engedélyeztetik.

— Az aradi csendőrszárny megvizsgálása. Kosztká Pál m. kir. csendőrszázados, a budapesti csendőrkerületi parancsnokság kiküldöttje tegnap ideérkezett az aradi csendőrszárny megvizsgálására. Aradról a megyébe utazik ki Kosztká százados s a csendőr őrsöket fogja sorra vizsgálni.

— Egyházi küldöttek. Az ág. evang. egyházkerületnek Budapesten folyó gyűlésére az arad-békei esperesség Linder Károly, Fábry Sándor és Hász Sándort, továbbá Schultz Jenő, G á l i k Máttyást, I s t v á n f f y Bélát, dr. S o l y m o s y Lajost, Hegedűs Mihályt, Bajcsy Jánost és Zeilinszky Endre drt küldte ki, kik felutaztak a fővárosba.

— Újabb waggon-rendelés. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a kereskedelemügyi miniszter engedélyével 250 darab új teherszállító waggont rendelt meg az aradi Weitsersféle waggonygyárban.

— Nyugták láttamozása. A múlt év szeptember havában a belügyminiszter elrendelte, hogy az állami vagy egyéb közpénztárakból segélyezettek élelőnlétének, az özvegyek özvegyi minőségének és az árvák ellátatlan állapotának nyugtákon való igazolása törvényhatósági és rendezett tanácsú városokban a polgármester kötelessége. A miniszter a több oldalról jött kérésnek engedve, most körrendeletileg kijelenti, hogy a polgármester az igazolás kötelessége alól fölmenthető, illetve az igazolást alantas közege is gyakorolhatja, ha az illető közegnek ez irányban való működését a polgármester az a d ó h i v a t a l n á l előzőleg bejelenti.

— Gázrobbanás az Andrásy-úton. Az aradi polgári takarékpótló társaság szállo házában tegnap délelőtt 9 órakor gázrobbanás történt, mely több embert súlyosan megsebesített. A szálló emberei közül valaki előző este a gázórát felnyitotta, hogy világosság mellett lehessenek, többi között az egyik o-

sette gáz csővét is megnyitották, míg azonban a többi lángot később eloltották és a vezetékeket elzárták, a klosette vezetéket nyitva hagyták s nyitva hagyták a gázórát is. A nyitva maradt csapon a gáz természetesen egész éjszaka tódult kifelé, úgy, hogy a helyiség reggelre megtelt gázzal. Ekkor az épületben dolgozó munkások észrevették a gázomlést, amit a légszesszállalat egyik megjelent lámpagyújtogatója L á z á r Béla is konstatait s az ott dolgozó egyik festőlegénynek úgy akart tudatlan könnyelműségében plausibilissé tenni, hogy létrán felmászott a nyitott gázcsapig s ott gyufát gyújtott, hogy a lángot felgyújtsa. A kiömlött gáz a lángtól természetesen szintén tüzet fogott s felrobbant, Lásár Béla arczát s mindkét karját a felcsapó láng megégette. Sebei nem veszedelmesek ugyan, mindamelllett a közkórházba szállították. Egy aranyos segéd, ki a klosette melletti vizcsapnál volt elfoglalva, F e j é r Béla fején szintén súlyos sérüléseket szenvedett. A felrobbanó gáz oly erővel ragadta ki a klosettel szemközti ajtót, hogy azt pár méternyire hajtva, darabokra szarta. Furosa, hogy B l o c h Henrik papirkereskedő, ki a robbanás alkalmával közvetlenül a klosette mellett tartózkodott, valamint egy munkás ki a robbanás színhelyétől alig volt pár lépésnyire a legesekelebb sérüléseket sem szenvedték. A baleset színhelyén rögtön megjelent T i s o h Mór dr. kerületi orvos és H e o h t dr. A rendőrség részéről E a m e r István rendőrhadnagy nyomban megejtette a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség.

— Megjutalmazott őrmesterek. Arad szab. kir. város és világi Bohus Zsigmond báró, csász. és kir. kamarás, főrendiházi tag tudvalevőleg alapítványokat tettek azon cséliből, hogy annak kamataiból a helybeli csász. és kir. 33. gyalogred kötelékében szolgáló két őrmester jutalmazassék. A tanács a múlt hóban tette át a jutalmakat az ezred parancsnokságához, hogy azt az általa választandó két legérdemesebb őrmesternek juttassa át. Az ezredparancsnokság tegnapi átiratában tudatja a várossal, hogy a város alapítványának 50 forintnyi kamatjával F e r n b a c h e r Jénost, a harmadik század őrmesterét, a báró Bohus alapítvány 22 forintnyi kamatjával pedig S z e i t z Pécert a tizenhatodik század őrmesterét jutalmazta. Mindkét jutalmazott magyar állampolgár. A jutalmak átadása ünnepélyesség mellett folyt le, mely alkalommal az ezredes további kitartásra és munkára buzdította a két őrmestert.

— Szűret és kukoriczatörés. Aradváros tanácsa a szűretnek a város határában való megkezdésére, úgy szintén a kukoriczatörés megkezdésére szeptember 28-át tűzte ki határnapul.

— Új postahivatalnok. Özv. G a b o v i c s Sándornét, a volt orosházi jegyző özvegyét, Arad-Gájba kinevezték postahivatalnokká.

— Halálos végű baleset történt szerdán este — mint nekünk telefonon jelentik — az péleki vasuti állomáson. Tolatás közben a rakodó elől egy teherkocsit akartak kiemelni s hozzákapcsolni az éppen beérkezett vonathoz. Ennél a munkánál segédkezett E g r e s i István vasuti málházó is. Mikor a kocsi már mozgásban volt, Egresi saját vigyázatlansága következtében a sineken elesett, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a kocsi kereksztül ment rajta s agyon gázolta. A szerencsétlenség színhelyén rögtön megjelent J a n k János járási főszolgabíró s V i l l á n y i Izidor dr. járási orvos. A főbíró jegyzőkönyvet vett fel az esetről, de az orvosnak már nem igen akadt dolga, mivel Egresi a szenvedett sérülések következtében aszrnyet halt.

— Lópatkolási tanfolyam Aradon. A lótarató tulajdonosok figyelmébe ajánljuk a hozzánk beküldött alábbi értesítést: A földmívelésügyi m. kir. miniszter által Aradon a m. kir.

honvéd lovassági laktanyában létesített patkolási tanfolyam e hó 19-én vette kezdetét és tart október hó 26-ig. Felkéretnek a ló-tulajdonosok, miszerint különösen azon lovaikat melyek pata bajban szenvednek továbbá azokat, melyeket alaposan megvasalni kívánnak, sziveskedjenek a tanfolyam tartama alatt a már jelzett helyre beküldeni. Ugy a paták gyógyítása, valamint a vasalás, szombati napokon egész nap, vasárnapi napokon pedig délig eszközöltetik. A beteg paták gyógykezelése díjtalanul történik, a vasalásnál pedig igen mérsékelt díj lesz fizetendő. Ugy a gyógyítás, mint a vasalás két állatorvos és két gyógykovács felügyelete alatt történik. A tanfolyam vezetősége.

— **Alapszabályok jóváhagyása.** A kereskedelmiügyi m. kir. minister, a világo s ipartestület békített bizottságának alapszabályait jóváhagyta.

— **Rövid hírek.** Baján Lander György kocsi fűrdés közben a Dunába fullt. — Moholón Jaksis Gyuricsa, a ki már többször kísérelt meg öngyilkosságot, de eddig egyszer sem sikerült neki, tegnap a háza udvarán levő kutba ugrott és belefullt. — Zomborban Trilaita Milivo és öccsége Dancsó korcsmai verekedés közben részeg fővel agyonszúrták Paits Lyubó szabómestert. Ostendéből táviratozzák, hogy ott óriás tengeri vihar dühög. Az orkán ereje oly rettenetes, hogy több hajót a sziklához csapott; egy léghajó a főrgeteg előtt szállott föl, s két katonatiszt volt rajta, ezek a tengerbe estek. Két vitorláshajó elsüllyedt. A vihar még egyre tart. — Lembergől jelentik, hogy az ottani hivatalos lap szerint Lemberg és Bécs között már a jövő év elején telefonösszeköttetést létesítenek. A megfelelő fedezetet már bevették az 1897-iki államköltségvetésbe. — Mürstegből jelentik e hó 22-ikéről: 24 órai tartós esőzés után tegnap már hó esett, mely egész a völgyig ér le, míg a Veitsch és a Königsalpe teljesen hóval vannak borítva. Mürstegben csipős hideg uralkodik.

HYMEN.

Deutsch Ignác dr. aradi fiatal orvos eljegyezte Aradon Friedmann Lajos borkereskedő leányát, Iloná kisasszonyt.

GYÁSZRÓVAT.

† Buchsbaum Adolfné elhunytáról őszinte részvételt vettük az alábbi gyászjelentést. Mély fájdalommal és szomorodott szívvel jelentjük saját és számos rokonaink nevében, a forrón szeretett drága anyja, nagyanya, anyós, testvér és rokon Buchsbaum Adolfné szül. Lübeck Betty folyó évi szeptember hó 24-én, d. e. 10 órakor, áldásos életének 52-ik, és boldog házasságának 33-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott tetemei f. hó 25-én, d. u. 3 órakor fognak a halottas házból, Eötvös-utca 8. sz. a., az isz. sirkertben örök nyugalomra helyezni. Béke és áldás lengjen porai fölött! Arad, 1896. szeptember 24-én, Buchsbaum Adolf férje. Dezső. Ilka, Gisa férj. Stein, Emma. gyermekei. Lübeck Ede, Polák József, testvérei, Stein Zeiga veje. Stein Licsike unokája.

† Dolga Demeter, a temesvári és verseczi gör. kel. szerb egyházmegye tanfelügyelője, mint részvételt étesülünk, e hó 23-án Temesvárott elhunyt. A boldogultban Urists Vilmos aradi kir. törvényszéki jegyző sógorát gyászolja.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* Paulainé Adorján Berta, a nemzeti színház tagja, ki állandó vendégként színtársulatunknál fog játszani a most kezdődő színi évadban, szombaton délután érkezik Aradra. Mánnap a színháznál meg is kezdődnek a próbák. A művész — mint már említettük — október 3-ikán lép fel először a 47. tőr vény o z i k k színműben, Cora szerepével.

* Az operettársulat bemutatkozása. A színtársulat tagjai kevés kivétellel már megérkeztek és a próbák is meg fognak már indulni. Az operettársulat október 4-ikén, vasárnapon lép először a közönség elé a „Czigánybáró“ kedves dallamaival. Saffit Csik Irén fogja énekelni Ciprát Láng Etel, Arzenát Felédi Boriska. A következő operett előadás „Üdvöske“ lesz Iukéi Gizella bemutatására, míg

a „Oziterás“ egyik női szerepével Bonta Boriska áll először közönségünk elé.

* A színház udonságai. A színtársulat első ujdonsága B e d t h y László bohózat a „Béni bácsi“ lesz. A jövedvü darab, melyet a Vigszínházban állandóan zaufolt nézőtér előtt adnak, remélhetőleg nálunk is barátokat fog szerezni a nevetőr között a rokonszenves fiatal szerzőnek. „Béni bácsi“ október 5-én rukkol ki. Az ezután való két ujdonsága Prevost hirhedi regényének a „Félszüzek“ dramatizált alakja a „Századvégi lányok“ lesz. Előkészültre van kitűzve a Vigszínház legjobb kasszadarabja a „D r a n d - D u r a n d“ is.

* Október 6. a színházban. A színtársulat a nemzeti gyásznapot méltó előadással akarja megülni. Színrekerül Jókai drámája a „Szigetvári vótanuk“ melyben Annát Paulainé Adorján Berta fogja játszani.

* Verne Gyula összes munkái képes kiadásának olcsó sorozatából a 44—52. füzeteket bocsátotta közre a Franklin-Társulat, mely egyedül jogosított a képes kiadásra. A kilencz új füzet közül a 44. és 45. ik befejezi a „Servadac Hector kalandos utazása a naprendszeren át“ osimű érdekfessítő regényét, a 46—52. füzetek pedig Verne másik nagyhatású regényét: „Dél csillaga a gyémánok hazája“ tartalmazzák, mely déli Afrika és vidékére viszi az olvasót s a kalandok bonyodalmai és viszontagságai közt annyi ismeretet és tanúságot nyújt e messze világrész szokásairól, földjéről, embereiről. A Franklin-Társulatnak Verne kiadásait mind jönevű írók fordítják, így a „Dél csillaga“ is György Aladár, egyik legismertebb földrajzi írónk fordításában jelenik meg. A kiállítás díszes s az eredeti francia kiadás képei érdekesséik. Ebben ötvenkilenc az illusztráció. Megrendelhető minden könyveskereskedésben. Egy füzet ára 20 kr. Díszes bekötési táblák minden regényhez 40 kr-ért kaphatók. Eddig az új olcsóbb képes kiadásban hét regény jelent meg: 1. A rejtelmes sziget. 2. Utazás a Holdba. 3. Utazás a Hold körül. 4. A Jangada. 5. Ot hét léghajón. 6. Servadac Hector kalandos utazása. 7. Dél csillaga.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Elmozdított tömeggondnok.

Arad, szeptember 24.

Jogász körökben méltó feltűnést keltő határozatot hozott ma az aradi törvényszék, mint osódbíróság, a mikor egy osódvagyon rendezése és biztosítása érdekében a törvény nyújtotta legerősebb eszközhöz fordult: a tömeggondnokot elmozdította, s kötelezte, hogy a osódtömeg összes vagyonát és iratait három nap alatt, végrehajtás terhe mellett adja át az ujonnan kinevezett tömeggondnoknak.

A Sonnenfeld és Bing kézműáru nagykereskedő osógyében hozta a törvényszék 9845. szám alatt ezt a végzést a osódtömegnek két évet meghaladó idő óta kezelője Szelle József ügyvéd ellen, a kit a tömeggondnokságtól megfosztott, s helyébe Szathmáry Béla dr. ügyvéd, megyei alügyészt nevezte ki, usasítván őt, hogy az összes értékeket és iratokat elődjétől haladéktalanul átvegye, s nyolcz nap alatt jelentést tegyen eljárása eredményéről.

Ügyvédi, de főleg kereskedői körökben erre a megdöbbentő határozatra rég el voltak készülve, sőt esztendeje sürgették is azt. A helybeli bankok, de a osódválasztmány is esztendő előtt felszólalt a tömeg kezelési módja ellen, utaltak arra, hogy tömeggondnok törvényes kötelessége ellenére a befolyt pénzeket nem helyezte el kamatozólag, tudatosan perelt behajthatlan, sőt megszünt követeléseket, s ezzel a köteles gondosság ellen vétett; kérték őt számadásra s a bevételek takarékpénztári elhelyezésére, s az erről szóló betéti könyv letételére kötelezni. — Szelle József felebbezése folytán az ügy a táblához került, a mely a törvényszékkel egy behangzóan kötelezte őt a jövedelmek deponálására. Mikor a tömeggondnok ennek sem tett eleget, a törvényszék ellene közel 30,000 forint erejéig a biztosítási végrehajtást is elrendelte. —

Ekkor Szelle József 26,166 forint 50 krt bírói letétbe helyezett, a törvényszék pedig az érdekeltek kérelmére elrendelte a tömegvagyon megvizsgálását. A vizsgálatot Nyirő Géza, osódbiztos bíró végezte, s ez alapon hozta a törvényszék 7524/96. sz. ítéletét, a mely megállapítja a bevételek és kiadások összegét, s vég eredmény képen még 27,187 forint 93 kr és kamatainak letételére kötelezte a tömeggondnokot, kimondván, hogy ha ennek 8 nap alatteleget nem tesz, állásától elmozdittatik, s az összeget végrehajtás útján hajtják rajta be. Mintán pedig az ítéletnek Szelle József nem engedelmekedett, s azt a törvényszék felebbezésre való tekintet nélkül végrehajthatónak kimondotta, az említett 9845. sz. végzéssel ma kimondották az elmozdítást.

Ezt a szigorú intézkedést a tömeg számadásait megállapító ítélet azon részei magyarázzák meg, a melyek a vagyonkezelésről szólnak. Az indoklás annak konstataálásával kezdődik, hogy a számadások nem a törvényszerű időben adattak be s nélkülözik egy könnyen áttekinthető és felülbíráható számadás kellékeit, mert a bevételek és kiadások nincsenek kronologikus sorban feltüntetve, a bevételek és kiadások kelte sehol nincs megjelölve, hibásak az összegezesek, egyes leltározott bevételi tételek felvéve nincsenek, s a kiadási tételek egész sorát kellett kifogásolni, mint a melyek a tömeg terhére fel nem számíthatók.

Legérdekesebb tekintetben az ítéletnek az a része mely közel 600 perben felmerült költség megállapítását törli a következő megokolással: „Nevazett adósok tartozásai a osógy könyveiben mint kétesek (dubiosa) szerepelnek s már maga az, hogy a 363—909 tétel alatt felvett 23341 frt 41 kr. mint kétes követelés szerepel, a osaládapai gondosság szem előtt tartására kötelez, tömeggondnokot ez figyelmessé kellett volna hogy tegye arra, hogy ezek beperesítése körül a legnagyobb gondossággal előrebocsájtott puhatolódzás eredményéhez képest járjon el. Nem az a mulasztás, hogy egyáltalán perelt, de hogy az összes kétes követeléseket kevés kivétellel s már a leltározás alatt egyszerre peresítette, holott ha kis részét kísérletképen beperesíti, rájöhett volna arra a valószínű s tényleg be is következett eredményre, hogy a kétes 600 tétel közül való követelésből osupán egy 18 frt 49 kr. értékűt volt képes behajtani.

Arra a védekezésre, hogy e perléseket Sonnenfeld József osógytag információja alapján eszközölte, megjegysi az ítélet, hogy először a osógytag nem érdektelen és így nem feltétlen megbízható, másrészt nem került el figyelmét, hogy több esetben akkor vette fel vele a tömeggondnok az informáló jegyzőkönyvet, mikor már a pert folyamatba tette. Sulyosító körülményül tudja be az ítélet azt is, hogy e nagytömegű perlést a választmány megkérdése nélkül tette a tömeggondnok.

Szelle József ez ellen az ítélet ellen felebbezést adott be, a melyet most terjesztenek fel a táblához; ez azonban az ítélet végrehajtását nem gátolja s az új tömeggondnokot Szathmáry Béla dr. az elmozdítást kimondó illetőleg az ő kinevezését tartalmazó végzés utasította, hogy elődjétől úgy a 27,187 frt 93 krt s kamatait, mint az esetleg újabban befolyt pénzeket, az értékpapirokat s az összes ügyiratokat átvegye. Ha pedig Szelle József azokat nem adná, azok 8 nap leteltével töle végrehajtás útján szereztenek meg.

TÁVIRATOK.

A király elismerése.

Budapest, szept. 24. (Saj. tud. táv.) Holnap fog megjelenni hivatalosan a király elismerése a közös hadseregnek és a honvédségnek kitűnő maguktartásáért a hadgyakorlatokon.

Az udvar itthon.

Budapest, szept. 24. (Saját tud. táv.) Az udvar a fővárosba október elején jön. A királyné az egész hónapon át itt marad.

A békeparlament.

Budapest, szept. 24. (Saját tud. táv.) Az interparlamentaris kongresszus folytatta tanácskozásait. Dél előtt felolvasták a román tagok levelét, melyben nagy patosszal kijelentik, hogy csak a budapesti tanácskozásra nem jöttek el, jövőre azonban megjelennek a kongresszuson, bárhol legyen is. A kongresszus ezután elfogadta Pulszky Agost és Descamps módosításával Bar (német) indítványát az idegenek védelméről. Majd Hieronymi Károly értekezett az államok semlegességéről.

Délután Apponyi Albert gróf javaslatát fogadták el a nem alkotmányos államok képviselőinek részvételéről a konferenciákon.

A pénzügyi bizottság jelentése.

Budapest, szeptember 24. (Saj. tud. táv.) A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöke alatt tartott ülésében, Hegedüs Sándor referálta ma délelőtt a budgetre vonatkozó általános jelentést. Az előadónak az elnök megköszönte a gondnal összeállított jelentést, amit a bizottság egyhangulag elfogadott, elhatározva, hogy a jelentés okt. 1-én lesz benyújtandó a Ház elé.

A gazdakongresszus.

Budapest, szept. 24. (Saját tud. táv.) Az országos gazdakongresszust nagy érdeklődés mellett nyitotta meg Darányi Ignác földmívelési miniszter. Az első szakosztályban Rubinek Gyula előadta az összes gazdasági egyesületek országos szövetségének szükségét az O. M. G. E. után. Bokor Pál (Szeged) csatlakozik Rubinek felfogásához, Jósika Gábor báró (Erdély) csak azzal a fentartással pártolja az indítványt, ha a vidéki gazdasági egyesületek szabadsága meg lesz óva. Hasonlóképpen nyilatkoznak a szabócsi egyesület nevében Simitska, az erdélyi nevében Tokai Nagy László. Tisza István azt javasolja, mondják ki, hogy a szervezkedés szükséges, de az csupán az összes egyesületek közreműködésével történjék meg. Károlyi Sándor gróf indítványára Tisza István indítványa értelmében határoztak és az országos szövetekezést elfogadták.

A második szakosztályban a tárgyalók a kiegyezést Ausztriával és a kvótát, a tőzsde visszaéléseit gabonára megállapításában.

Elfogadták Emődly azon javaslatát, hogy a kikészítési eljárás a gabonára ne alkalmaztassék és az őrleési engedély töröltessék.

Egy villamos vasúti kocsi bajai.

Budapest, szeptember 24. (Saj. tud. táv.) Sok zavart csinált ma délelőtt a 140-ik számú villamos vasúti kocsi, a melyet Pollák An-

tal kocsivezető vezetett. Először is reggel fél 8 órakor a király-utca és Izabella-utca sarkán elgázolta Matus Istvánné rákospalotai 37 éves földmives asszonyt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókusba vitték. Később tíz óra után pedig ugyanez a kocsi a terézvárosi templomnál a villamos áramtól kigyulladt. Az utasok ijedten ugráltak le a kocsiról, de az ijedtegen kívül egyéb bajuk nem történt. A kocsi azonban erősen megrongálódott. Az elgázolás ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

A Józsefváros képviselőjelöltje.

Budapest, szeptember 24. (Saj. tud. táv.) A budapesti józsefvárosi szabadalvűpárt elnöksége egy-két ellenzéki napilap híresztelésével szemben jelenti, hogy tagjai között véleményeltérés a felleptetendő képviselőjelölt személyére nézve fen nem forog s hogy eddigi képviselőjük, Bersevicsy Albert mellett lelkesedéssel kitartanak.

Sikkasztó raktárnok.

Budapest, szept. 24. (Saj. tud. távirata.) Steiner Lajos mérleg-utcai szállító panaszt tett a rendőrségnek, hogy Arányi Armin szentesi születésű raktárnoka 800 forintot elsikkasztott s ezután megszökött. A sikkasztó raktárnok közép termetű, sápadt arcu, fekete haja és bajusza. Sötétkék kabát és nadrág, fekete kalap volt rajta. A rendőrség nyomozza.

Az idegenforgalom.

Budapest, szept. 24. (Saj. tud. távirata.) A fővárosba tegnap összesen 17880 idegen érkezett a vonatokon. Ebből a keleti pályaudvaron jött 10497, a nyugatira 6389, a délin 994. Elutazott összesen a fővárosból 16571. Es pedig a keleti pályaudvaron 9052, a nyugatira 6921, a délin 598.

Pusztító orkán.

Nagybecskerek, szept. 24. (Saj. tud. távirata.) Borzasztó orkán dühöngött, mely vén fákat tépett ki gyökerestől. Nagy eső is járt vele.

Pusztító zivatar.

Karlócza, szeptember 24. (Saj. tud. táv.) A hétfői zivatar a város és környék összes szőlő és gyümölcstermését tökéletesen elpusztította.

Fölfedezett aranytelep.

Fokváros, szept. 24. (Saj. tud. táv.) Grabantown mellett nagy mennyiségű aranyat fedeztek föl.

A király Romániában.

Bukarest, szept. 24. (Saj. tud. táv.) Itt kellemes feltűnést kelt és politikai kombinációkra is ad alkalmat, hogy I. Ferencz József király magával hozza Bukaresbet Beck vezérkari főnököt.

Pusztító mirigyvész.

Bombay szeptember 24. (Saj. tud. táv.) Itt kitört a pestishez nagyon hasonló mirigyvész, mely eddig háromszáz embert megölt.

Ismét vérengzés.

Athén, szept. 24. (Saj. tud. táv.) Malevicinél (Herakleion kerület) véres összeütközés volt törökök és keresztények között.

Logyan miniszteri szivarfüst.

Belgrád, szeptember 24. (Saját tud. táv.) A minisztertanács határozata folytán ezentul mindegyik miniszter havonként esor legfinomabb szivarbau részesül. A szivarekat a dohány egyedáru bizottság tartozik a minisztereknek ingyen kiszolgáltatni.

Mégvádolt hadügyminiszter.

Belgrád, szept. 24. (Saját tud. távirata.) Radovics ezredes egy nyílt levelet intézett Franassovics hadügyminiszterhez, melyben a hadügyminisztert szolgálatai hatalommal való visszaéléssel vádolja, tisztáskarban is nagy as elégtelenség azért. A mivel a hadügyminiszter mindenben Natália királyné akaratát teljesíti.

Török intézkedések a közbiztonságért.

Salonki, szept. 24. (Saját tud. távirata.) A török kormány a közbiztonság érdekében az itteni rendőrök létszámát 800 fővel fogja szaporítani.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyemer Lajos cség jelentése. —

Budapest, szeptember 24.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kiáltak, a vételkedv szintén jó volt s az irányzat szilárd maradt. Elkelt 60000 mm. buza 5—10 krral magasabban.

Hataridőüzlet: Amerikai igen szilárd jegyzésekre s az itteni eső időre tetemesen megcsillárdult az üzlet.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.10—7.11
Tavaszi buza	7.80—7.87
Buza május—június	—
Tavaszi tengeri	8.95—8.96
Őszi tengeri	—
Tavaszi zab	5.70—5.71
Őszi zab	5.36—5.38
Tavaszi rozs	—
Őszi rozs	6.18—6.19
Tavaszi repce	11.60—11.65

Értéktőzsde: Ma ismét lanyha volt.

Zárul 12 órakor:

Oszták hitelrészvény	367.70
Magyar hitelrészvény	401.—
Oszták államvasút	367.50
Lombard	248.50
Jelzálog hitelbank	—
Rima-Murányi	—
Villamosvasút	—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

— Szeptember 23. —

Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (sulyban) — krig. Fialat nehéz (paronként 330 kilogrammon feletti sulyban) 53—54 krig. Fialat közép (paronként 251—320 kilogramm sulyban) — krig. Fialat könnyű (paronként 250 kilogramm terjedő sulyban) — krig. (paronként 400 kilogrammon feletti sulyban) — krig. Öreg közép (paronként 300—400 kilogramm sulyban) — krig. Közép (paronként 220—250 kilogramm sulyban) — krig. Könnyű (paronként 220 kilogramm terjedő sulyban) — krig. II. Magyar sdedt: Nehéz (paronként 220 kilogramm terjedő sulyban) — krig. Sertés-létszám: 1896. évi szeptember hó 21-én volt készlet 5558 darab, 1896. évi szeptember hó 22-én felhajtott 964 darab, 1896. évi szeptember hó 22-én elszállított 350 darab. 1896. évi szeptember hó 23-án marad készletben 6212 darab. A hízott sertés üzletirányzata: Változatlan.

S z e s z t e t.

— Szeptember 24. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban ayers szesz 50 forint 50 krajczár, kocsinyber 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 30 kr. métermassánként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 24. d. u. 5 óra.

Buza bánási új	6.95—7.35
Buza tiszavidéki	7.10—7.45
Buza pestvidéki	7.05—7.40
Buza fejmegyei	7.05—7.40
Buza bácskai	7.10—7.50
Rozs új, elsőrendű	6.20—6.25
Rozs új, másodrendű	6.10—6.15
Arpa takarmány	4.10—4.40
Arpa égetni való	5.20—6.—
Arpa sörfősdői	6.50—8.—
Zab	5.45—6.—
Tengeri bánási	8.80—8.90
Tengeri másnemű	8.70—8.75
Káposzta-repoze bánási	10.50—11.—
Köles	—
Buza március—április	7.10—7.12
Buza szeptember—október	7.35—7.37
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	6.37—6.39
Tengeri május—június	8.93—8.98
Tengeri július—augusztus	8.70—8.80
Tengeri októberre	—
Zab március—április	5.65—5.67
Zab szeptember—október	5.35—5.37

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

A borosjenői járási főszolgabírótól.

3508/1896. sz.

Pályázati hirdetmény.

A borosjenői járáshoz tartozó Csermő községi szülésznői állás lemondás következtében üresedésbe jövén, ezen állásnak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás a következő javadalmazással van egybekötve: u. m. a községi pénztárból évi 80 frt utólagos negyedévi részletekben, ezenkívül minden szülési esetről 100 frt közreműködésért 1 frt magándíj, a községben lakó teljesen vagyon-menteseknek azonban díj nélkül tartozik segélyt nyújtani.

Felhívhatnák mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szülésznői oklevelükkel és netalán egyéb okmányokkal felelőlegesen kérvényüket alólírottához a választást megelőző nap délután 5 óráig annál is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vételére nem fognak.

A választás határidejéül f. évi október hó 31 ik napjának d. e. 10 órája Csermő községházához tüzetik ki.

Borosjenő, 1896. szeptember 22.

Monti,

1297

főszolgabíró.

Uj confection-üzlet!

A nagyérd. hölgyközönség becs. figyelmébe!

Ürtesítjük mély tisztelettel a nagyérdemű aradi, úgy mint a vidéki mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy a mai kor minden igényeinek megfelelő

női divat és confection-üzletet

egybekötve

női ruha készitési vállalattal megnyitottuk.

Mérték szerint megrendelhető a legfinomabb, az összes női szükségletekben létező, úgy felső, valamint kimenő női ruhák a legjutányosabb árak mellett kaphatók és megrendelhetők, ugymint:

gallérok, kepek, mantillok, bundák és szörme-árúk a

legelső párisi, bécsi és berlini modellek szerint.

Vidéki megrendeléseket pontosan mérték szerint eszközölünk.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kérve, maradtunk kitünő tisztelettel

Klein L. és Társa

Arad, Andrassy-tér 24. Neumann palota.

1238

839/1896. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező Gáj külvárosi Orovit-utca 37. és 38. sz. üres-teleknek f. évi október 1-től egy vagy több évre való bérbeadása iránt f. évi október hó 5-ik napján d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár 66 évi bér frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1896. évi szeptember hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs,

aljegyző.

20790/1896.

Hirdetmény.

Városunk trvtsági bizottsága 20273—562/96. számú határozatával a csatorna-műre vonatkozó szabályrendelet 14-ik szakasza szerint kivetendő járulékok fizetésének kötelezettségét 1897. évi január hónap első napjától kezdődőleg alapította meg.

Erről a csatorna-mű hálózatba eső háztulajdonosokat tudomás-vétel és mihezartás végett ezen hirdetmény útján értesítjük.

Arad, 1896. évi szeptember hó 12-én.

A városi tanács.

Magyar királyi államvasutak

126871/96. sz.

Hirdetmény.

(A magyar királyi államvasutak szállítási irodája a Lipót-városban.)

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a Lipót-városban (V. Arany János-utca 19. sz. a.) szállítási irodát rendezett be, a hol gyors- és teherdarabú szállítványok az összes állomásokra feladhatók. Ez iroda, előleges értesítés ellenében jutányos szabványárak mellett gondoskodik a küldemények házhoz való elszállításáról is és közvetíti úgy a helybeli mint az átmenő vámköteles küldemények elvámolását.

Budapest, 1896. szeptember 20-án.

Az igazgatóság.

839/96. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a védőtítésnek a Szél-útczától a radnai-utig terjedő részének kaszárolul 1897. január 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi október hó 5-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár 50 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1896. évi szeptember hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs,

aljegyző.

Az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Telefon szám III.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

Margit-Crème legjobb arcz crème, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arczot.

Margit-Crème egyedüli szer széplő, májfoltok, pattanások, bőrtatka (Mitesser) ellen.

Margit-Crème egyedüli szer bőrpattanások, arcz és kéz vörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a széplővel vagy májfoltokkal fedett arcz 3—4 nap alatt abástrom fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes mint más krémeké, ezért nappal is használható.

Margit-Crème nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér, rózsás és crème 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csak akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon felirattal és címerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Üres tégelyek más gyógyszerészárban Margit crémekkel meg nem tölthetnek.

Kapható Demkő G., Brunner C., Ernyöl Gy., Fejér Gy., Marosch, Obetko, Ring Lajos, Vasóczy és Nadler, Hajós Árpád, VOJTEK és WEISZ uraknál.